

Megjelen hétfő és Ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates: Egész évre 12 frt, Fél évre 6 frt, Negyedévre 3 frt, Egy hóra 1 frt.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. sz., földszint. Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

„Aradi Közlöny.”

Lapunk tizedik évnyelvébe lépett és ma már, mint három szomszédos megye intelligenciájának elfogadott, meggyökere-

Vidékre szétküldve:

Table with distribution rates: Egyévre 14 frt - kr., Fél évre 7 " - ".

Két kormányválság.

Arad, április 3. A husvétii ünnepek csendjét csak Franciaországban és Romániában zavarták meg politikai események.

volt az, ki I Sándor ezának, midőn 1867-ben Párisban az országügyi palotát meglátogatta, közönlően szembe állva odakiáltotta: „Viv la Pologne, Monsieur!”

Romániában a zavargásoknak meg volt eredményük. Bratioano kormányelnökinek vezetése alatt Románia tekintélyre emelkedett.

kívül, hogy a királyhoz hivatott. Ha külügyek terén nem is, de belsőleg nagy változást idézne elő az új kabinet, melynek a szabadelvű Bratioano-miniszterium-

A halászléi törvényjavaslat. A kereskedelmi miniszter a képviselőház legközelebbi ülésén a képviselőház legközelebbi ülésén a képviselőház legközelebbi ülésén

galicziai tüzérségi csapat áthelyezése fogja legközelebb követni.

Honvédelmi ügy. A honvédtanászlójak ápr. 6-án kezdik meg működésüket és ekkor állítanak össze: I. 1. számú tanászlójak

A honvédelmi miniszter a tanászlójak felállítását szabályozó rendeletében megjelöli, hogy az ugyanazon feldandár legénységéből alakult tanászlóaljak az előjáró feldandár-

„Aradi Közlöny” tárczája.

(Április 4.) Hazá gondolk... Mikor a tavasz első napsugarát érzem arczomon s a Maros hideg hullámainak

Arad, április 4.

És a tiszta keblü hazafiak sirtak és murikat rendeztek a Petőfi feltalálásának örömeire és egyes diszszónokok már fogalmazták a toasztot, mit a hazaérkező fehér

Georgiában szöveg szemeket nem lát-

hatsz, gazellák karcsúságát ott felleled és a keleti faj férfi szépségeit ott nem kell soká keresned.

A CZIGÁNY-LEANY.

(29. fejelet.) (Francia regény.) Az „Aradi Közlöny” számára fordította: Dr. WATSONK Philc. MASODIK RÉSZ.

Arad, április 4.

Arad, április 4. Az én jó anyám aggodalmas arcát látom. Hogy tud élni olyan idegenül? Nem vágyik haza?

zet tárgyalására a jövő hónap egy hónapig tartó és honvédeiről álló bizottság összehívására van elrendelve. A honvédelmi bizottság bizonyosan örömmel fogja látni a miniszteriumban levő honvédelmi tisztek kezdeményezését, mert így legelőször egy teljesen józson alapon nyugvó eljárási szabályzat fog legfelsőbb szentesítést nyerni, mely a meillet, hogy a rendőrség és a katonák is részvevők legyenek a kiváló szaktudás érdekében is utat nyit — legalább mint mondják — irányban van tartva a tervezet.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— Arad megye zárszámadása. —

Arad megye házi és utaláp pénztára, valamint a vármegye tulajdonát képező vagy kezelése alatt álló alapok és alapítványok 1887. évi számadásai folyó április 1-től kezdve a vármegye levéltárában az állandó választmány határozati javaslataival együtt 15 napi közszemlére vannak kitéve, hol azokat a bizottság tagjai s egyes adózók is megtekinthetik és netalán észrevételeiket benyújthatják. A számadásokból azok évi mérlegét a következőkben ismertetjük:

Bevételek: Házi pénztár 1887. évi jövedelme 101062 frt 12 és kéthatod kr., kiadása: 98838 frt 24 és hatod kr., összesen 2203 frt 12 és hatod kr. Uralap jövedelme 126139 frt 45 kr., kiadása 106801 frt 50 kr., összesen 43374 frt 45 kr. Letéti pénztár jövedelme 88068 frt 76 kr., kiadása 82213 frt 86 kr., összesen 61218 frt 75 kr. Törzsvagyony alap jövedelme 6026 frt 95 kr., kiadása 4442 frt 59 kr., összesen 71736 frt 06 kr. Megyei kórházalap jövedelme 6991 frt 02 és fél kr., kiadása 1971 frt 36 kr., összesen 49077 frt 2 kr. Buttyáni kórház alap jövedelme 1890 frt 88 kr., kiadása 524 frt 90 kr., összesen 26623 frt 32 kr. Muraközi alapítvány jövedelme 4904 frt 22 kr., kiadása 3583 frt 60 kr., összesen 4394 frt 34 és fél kr. Magyar nyelv-terjesztési alapítvány jövedelme 300 frt 20 kr., kiadása 257 frt, összesen 6708 frt 60 kr. Tiszti nyugdíjalap jövedelme 7848 frt 38 kr., kiadása 1233 frt 36 kr., összesen 75290 frt 42 kr. Jegyzői nyugdíjalap jövedelme 7775 frt 23 és fél kr., kiadása 5758 frt 60 és fél kr., összesen 58215 frt 93 kr. Betegpótlási alap jövedelme 9727 frt 99 kr., kiadása 9508 frt 77 kr., összesen 3794 frt 40 kr. Megyeház építési alap 3933 frt 62 kr., kiadása 1513 frt 57 kr., összesen 13827 frt 25 kr. Népevelési alap jövedelme 355 frt 60 kr., kiadása 350 frt, összesen 7847 frt 05 kr. Vásárhelyi Jonathan-alap jövedelme 1598 frt 63 kr., kiadása 1506 frt, összesen 4245 frt 95 kr. Almásy Pál alapítvány jövedelme 38 forint 20 kr., kiadása 38 frt 20 kr., összesen 840 frt. Megyei szegény-alap jövedelme 74 frt 80 kr., kiadása 84 frt, összesen 1651 frt 35 kr. Káronyi-alap jövedelme 195 frt 47 kr., kiadása 187 frt 50 kr., összesen 3640 frt 45 kr. Bochenovitsi Karolin-alap jövedelme 3 frt 20 kr., összesen 10 frt 30 kr. Seibneri Bernáth-alap jövedelme 4 frt 06 kr., összesen 105 frt 56 kr. Községi könyvnyomda-alap jövedelme 817 frt, összesen 220 forint 26 krajczár.

Legujabb posta.

— Két kormányválság. A francia- és román kormányválságokról legujabb híreink a következők: Párisi jelentések szerint a kabinet a kitárgyalás iránti tárgyalások már lényegesen előre haladtak. Valószínűnek mu-

vívó köz tartozott, de az ifjú Lombazot joggal hivatkozta az egyetemes vónak, ki képezte a bíráló személyné. Így hát a harcának feltételei voltak. A két ellenfél nélkül volt egymáshoz.

Az első összeállásuk fényesen sikerült. A báró nagy ügyességet fejtett ki, mely forrást egy érzelmetől vette, mit az oivao konyon kitalál. Szédítő gyorsasággal szaporította téseit. Kardja csak úgy forgott ellenfele kardja körül és igyekezett részt ötni bizonytalan ellenfele védelmi közt.

Azonban, bár fiatalabb volt, mégis több hűségességgel bírt a vicomte és nem káprázott meg a báró fényes felöltésénél. A báró ügyessége és buzgósa az által.

— Patvarban! — szólalt fel egyszerre a báró, tudja-e, hogy én ügyes vagyok, Lombaz ur.

— Kevésbé, mint én, báró ur — válaszolta Lombaz.

— Igaz-ágos vagyok.

— Vigyázzon. . . ön fedetlenül hagyja magát!

— Rézseimről, báró ur, itt van egy títés, mi önmek könnyen életbe kerülhetne!

A két ellenfél már-már leszurta egymást. A báró volt az első, ki védő állást foglalt el.

— Szavamra! — mondá — azt hittem, hogy önt keresztül szurtam.

— Nekem is voltak hasonló képzelődéseim.

— Csak később, de nem múlt el!

— Remélem.

A harc újra kezdődött.

Különbö látvány volt a két férfi veredése, egyedül tanu nélkül, a tüzezz által kivilágított éjszakán.

Nem nagy távolságban hallatszottak a szerencsétlenek kétségbeesett kiáltásai, kik a háral elől menekültek, vagy igyekeztek a lángoktól elvitetni vagyonuk s omoru maradványait. Minden pillanatban dől össze nagy robajjal egy-egy ház.

A veszkialások megkétségbeesettek, miközben a gyaáros vészharang folytatta siralmas kongását a végtelen pusztítás felett. Hinnem az ifjú és a báró már semmire sem figyelték. Az összeütközés leve elfelejtették a körülöttük történeteket. Egészzen átengedve magát a harcnak mindkét ellenfél, csak dühére látzott hallgatni, és csak saját védelemre gondolt.

tatkozik, hogy Floquet lesz a belügyminiszter, Goblet a külügyi, Freycinet a hadügyi, Krantz a tengerészügyi, Ricard az igazságügyi, Peytral a pénzügyi, Lockroy a közoktatásügyi, Viette a földmívelési, Steg-fried vagy Legrand a kereskedelmi miniszter. E miniszteri névsort hivatalosan is megértesítik, azon változtatással, hogy Legrand a kereskedelmi tározót vállalja el. Floquet a pénzügyi tárczát Rouviernek ajánlotta fel, ki azonban tekintettel a tározók elosztására, az ajánlatot nem fogadhatta el és csak ezután neveztetett ki Peytral véglegesen pénzügy-miniszterré.

Bratiano azért adta be lemondását, mert s kamara leszavazta azt az indítványát, a mely szerint a költségvetés gyorsan lett volna elintézendő. Carp korábbi bécsi követet a király magához hivatta. Románia külügyi politikája a válság dacára változatlan marad.

Táviratok.

— Az új román kormány. —

Bukarest, április 3. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata) A kabinet megalakult: elnökség és belügy: Rosetti, külügy: Carp, pénzügy: Ghermani, közmunka: Stirbey, igazságügy: Marghiloman, hadügy: Barozzi, közoktatás: Marroscos. Az elfogott Fleba, Philippesco és Costaford szabadon bocsátattak, s nagy tüntetések közt visszatértek a városba.

— Az áradás Szegednél. —

Szeged, április 3. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata) Az áradás folyását Tart, Tegnapi mára a Tisza 15 centimetert emelkedett

NAPTÁR.

— „A Közlöny“ kedden és szombaton délután 3 és 6 órák között délelőtt 11–12 óra közti használható.

HIREK.

— Arad és vidéke. —

— Személyi hír. Ormos Péter kir. tanácsos alispán tegnapi délután Borosjenőre utazott hol, mint polgári elnök az ujonozó-állítást fogja vezetni, s ennek végzetével e hó 7-én tér vissza Aradra.

— Az arad megyei és aradvárosi vöröskeresztgyűlés f. hó 6-án és a következő két napon rendezendő élőképek és műked-

és urak kértnek ma szerdán azaz e hó 4-én délelőtt fél 12 órakor a színház épületben illetve a szinpadon megjelenni.

— Magyar Alajos pankotai apátplébános, mint mély részvétellel értesülünk, tegnapi délután meghalt. Nagy hazafias multtal bírt, s mint pap egyik kimagasló alakja volt szabadságharcunknak. 1848 előtt tanár volt Temesvárt a osanád-egyház megyei papnöveldeben. A szabadságharc kitörése után tábori lelkészül a honvédséghez állott s utóbb az Vik honvéd hadtest tábori fő-

papja lett. A febrár 8-iki aradi utcai harcban is részt vett s temette el a caata áldozatait. 1849. ápis 22-én Vécsey tábornok az Vik honvéd hadtest parancsnoka a husvét önnepk kalmából isteni tisztelt tartását rendelt: azonban a vár folytonos agyuzása nat Aradon ez nem léven kivihető. Magyar Alajos tábori főpap Dobos József és Korr József tábori lelkészek segédlete mellé az új aradi mezőn startotta meg az ünnept, s ez alkalommal egy emlékeztető beszédet intézett a honvédekhez, mely beszédet később úldözötteknek volt kitéve — Az április 14-diki függelvényes gyűlésről kiindulva buzdította a honvédeket, mondván: „Védjétek meg hazánkat a kivívott szabadság a késő jövőben is csodául fog beszámíthatni, az isten elít pedig, a ki a hűséges szolgálatot kedvesen veszi, neveitek az élet könyvébe lebejegyezte.“ A szabadságharc után sok rendőri felügyelet alatt állott, míg a kigyezés után a kormány a bakony-somlyi apát címmel tűntette ki a hazafias pot, ki mint pankotai plébános ugy hívei előtt, mint az egész megye értelmiségénél öszseretben és tiszteletben állott. Elővételten érdeme marad, hogy példájával és buzdításával a szabadságharc alatt ugyszóvn az egész esanád-egyház megyei papságot magával ragadta a haza szent ügyének szolgálatában. Több hónap óta betegeskedett, míg végre a halál tegnap, husvét harmadnapján megváltotta szenvedésit, s így thunyta egybeesett 39 év előtti szereplésének egyik legfényesebb napjával. Nyugodjanak békén a derék hazafias pap hamvai.

— Kővér Gábor emetése ma délután 4 órakor lesz. A kiserő-utcai házban felállított díszes ravatal: eddig a következők küldtek koszorút a saládon kívül: az aradi lövészgyűlés, az elő aradi Kossuth asszaltársaság, a (Göörri) Kossuth-társaság, Hendl Odön mesterének, a III. kerületi függetlenségi párt és a Just-hosalád. A gyászbeszéd legújabb köben általános részvételt kelt a család iránt.

Haláláról következő gyászjelentést bocsajította ki a család: ösz. stháti Kővér Gáborné szül. uszapál Justhátna a sa-ját, valamint gyermekei Gábor, Mártha, Erzsébet, ugy számos rokoni nevében, mélyen szomorodott szívvel jelenti, forrón szeretettel felejtetlen fírdnek, illetve atyának s rokonnak rétháti Kővér Gábor, Arad város törvényhatóság bizottsági tagjának, élte 52-ik, boldog házasságának 24-ik évében f. é. ápr. hó 2-án, d. e. fél 11 órakor történt gyászos elhunytát. Földi maradványai a rom. kath. egyház szertartása szerint 1888. április hó 4-ik napján d. u. 5 órakor fognak által a helybéli közsírkertben örök nyugalomra tetetni. — Az engesztelő gyászmisze a t. Minoriták anyaszentegyházában 1888. április hó 11-ik napján d. e. 10 órakor fog az egék urának bemutatattni. Idás emlékére! Arad, 1888. ápr. hó 2. — A lövészgyűlés teüületileg fog megjelenni a temetésen, erre vonatkozólag a főlévészmeister következő meghívót bocsajította ki: Az aradi polgári lövészgyűlés t. rajzait tisztelettel felkéröm, miszerint szeretve tisztelt örökös tiszteletbeli főlévészmeisterünk néhai rétháti Kővér Gábor urnak temetkezésére a végtszesség megadásra czéljából szerdán f. hó 4-én d. u. pontban 8 órára a lövöldében minél szá-

láva, nincs időm önnel vitatkozni, de ha nem veszi figyelembe figyelmeztetésemet ugy Crappado báróné még ez éjjel özvegysz lesz. . .

— Ö ezért el lenne ragadtatva.

— Fontolja meg, mielőtt az elégtételt meg adná neki!

Es a özigányleány eltűnt, anélkül, hogy a báró egy szót is intézhetett volna még hozzá.

Néhány másodpercig mintegy odaszegve állott helyén, bizonytalanul, hogy mire határozza el magát és ezor elengedni érzelmeitől zaklatva. De csakhamar elgondolva, hogy minő gyávaóság volna az, ha ezt a büntetést meg nem gátolná, s azokivül nem is adott sok hitelt a özigányról fenyegetéseinek, újlag a haranik után sietett, kik elrabolták volt Katalint. Azonban nem jutott az utca végénel tovább, mert ideérkezve ismét feltartóztatva érzé magát futásban.

— Az, a ki a kardot használja, kard által fog elpusztulni! — szólott ekkor félbe egy hang, melyet még nem felejtett el.

— A huzenotta! . . . kiáltott a báró.

— Szemük van és nem akarnek látni, — folytatta a Young bibliai beszéd módorában, — de az isten bosszúja rajtuk van és az isten tüze fővárosukra hullott!

— Mondja inkább, hogy maguk rakták a tüzet, — ellenveté Crappado.

— Istenem hallo! Karomlásait!

— Teringettét, tanácslom, hogy elég legyen!

— Nos hát, — mondá a Young, a báró földre terítve — hadd bajlon meg vége törtedelmességében és hadd legyen teve az égi madarak és a földi ragadozók martaléka!

Nem fejezte be még egészen, mikor övéből tört rántott elő és a szerencsétlen báró mellébe dofta.

Azután jelt adott czinkostársainak, hogy kövessék, mire sürgetve utlépettek, miutánján a kis szomszéd utczák kanyarulatánál tüntek el.

Szerencsére a báró sebe nem volt halálos; a tör, a bordák elcsuszva, komolyan csak a lét sértekte. Egy negyedóra mulva magához tért és felegyenesedett.

(Folytatás következik.)

mosabban megjelenni sziveskedjenek, honnan is teüületileg veendünk részt a temetkezésen. Arad, 1888. április 3. Grünwald Ferencz főlévészmeister.

— Arad megye közigazgatási bizottsága április havi rendes közgyűlését f. hó 12-én, ösütötökön délelőtt 9 órakor fogja megtartani.

— Halálhírek. Spech István arad megyei főispántári ellenőr tegnap reggel elhunyt. A bollogult tisztviselő 1867. évtől 1872-ig, mint miskei kerületi szolgabíró, 1884. óta pedig, mint főispántári ellenőr szolgált a vármegyét s a tisztviselői karának kedvelt és munkás tagja volt. Özevgyén és gyermekein kívül a megye tisztviselő kara is mély részvétellel fájálja korai elhunytát.

A család a következő gyászjelentést bocsajította ki haláláról: ösz. széplalusi Spech Istvánról szül. seprősi Csáran Francziska s gyermekei Ilka és férje pech-ufalusi Pechy Károly ca. kir. hadbíró-azádos, István, Gizella, továbbá édes atyja seprősi Czitrán Gergely, testvérei Szidonia s férje Csiky Viktor és gyermekeik Gyula, Irma és férje talpasi Kabdebó Béla és gyermekeik, sögor, sögoróni széplalusi Spech Vilma és férje Vásharhelyi Géza gyermekeikkel, ösz. Glatz Béláné szül. széplalusi Spech Melvina és gyermekei, nemkülönben számos más rokon, ösmérs és jóbarátaiq nevében is fájdalmas szívvel tudatják a felejtetlen jó férj, édes atya, testvér, vő, sögor, rokon és jó barát széplalusi Spech István, megyei főispántáronki ellenőrnek, folyó évi április hó 3-án, d. e. 8 órakor, életének 53-ik a boldog házasságának 20-ik évében, hoessz szenedvény után történt jobblétre szünderülést. A megboldogult drága halott hely tetemei április hó 5-én, d. u. 4 órakor fognak az arad megyei közsírkertből a „Csutak Károly aradi első tometés-rendező intézet — Entrepriose des pompes funéres“ által a helybéli közsírkertben örök nyugalomra helyezettetni. — Az engesztelő gyászmisze áldozat pedig ugyan e hó 11-én, d. e. 9 órakor fog a helybéli t. Minorita-atyák szertegyházában az egék Urának bemutatattni. Aldás emlékére! Arad, 1888. április 3.

— Egyházmegyei gyűlés. Az aradi görög keleti román egyházmegye f. évi zsinatja — mint már említettük — május 13-án kezdődik. Az egyházmegyei gyűlésre küldendő képviselők választása a megye területén már megkezdődött. A zsinatra 3 képviselöt küld és pedig egy lelkész és 2 világi férfit. Az aradi egyházkerület lelkészei tegnap délelőtt választották meg képviselőjüket Goldis János protosinzel személynében.

— Az „Első magyarvárosi jótékony czélú asszaltársaság“ a helybéli szegények házában elhelyezett egének között 25 liter bort, továbbá t. Fráteris Mária urnó ugyanott kalácsot, sonkát és piros tojást osztott ki a szegényeknek alkalmából. Fogadják a nemesszirű adakozók e négyen is a szegények köszönetét.

— Feltűlvizsgálat. Az aradvárosi sorozó járás által a főállás alkalmával 36 hadközbéli felhívizsgálata rendeztetett. A vegyes felhívizsgáló bizottság április 13-án működik a megyeházán. Az illető hadközbéleseket ez uton is figyelmeztetjük a pontos megjelenésre, mert az elmaradók, mint szökevények büntetettek a törvény értelmében.

— A katonai pályára készülőknök most hirdették ki a pályázatot az 1888—89-iki iskolai év kezdetével betöltendő magyar állami alapítványi helyekre. A katonai alreáliskolák I. évfolyamába leendő felvételt megkivántatik a népiszkola IV. vagy V. osztályának látogatása, a katonai alreáliskolák III. évfolyamába leendő felvételt: a közpiskola vagy polgári iskola II. osztályának látogatása, a katonai akadémiák I. évfolyamába, a teljes közpiskola utolsó osztályának látogatása, végre a fumei hadtengerészeti akadémia I. évfolyamába leendő felvételt a közpiskola vagy polgári iskola 4. osztályának látogatása kívánatik, mind ez jó eredménnyel. A pályázók azonkivül felvételi vizsgálatot is kell tenni. A folyamodások május 30-ikáig a honvédelmi miniszterhez nyujtandók be. A pályázati feltételeket részletesen a hivatalos lap április 1-éi száma közli.

— Adomány az ársház-alap javára. A magyar-államvasutak aradi üzletvezetőségének tisztviselői 13 forint, mint a Tarjányi István koszorújára gyűjtött összegből feumaradt feleletet az aradi ársház-alap javára Salacz Gyula polgármesterhez juttattak.

— Öngyilkosság kísérlet. A mbrus János aradi 22 éves cipészsegéd marosózdát ivott, hogy életének végét vessen, azonban az idejekorán alkalmazzott ellenéreg megmentette az életnek. Szenvedett belső sebei nem veszélyesek.

Minden nőnek a tegmelegben ajánlvál Sidzina (Galicia, u. p. Jordanór). Felsőégek majd egész öt évig szenvedett gyomorbetegben, székrekedésben, étvágya teljesen elveszett, pedig ugyancsak szedte a Morison és Psohofer-féle labdacokat, — végre is Brandt Rich. gyógyszerés svájci labdacosainak használata után nyerte vissza egész életét s élvezeti étvágyát. Fogadja ezért legszivesebb köszönetem. Wiats Lajos népiszkola főtanító. Aláírásom valódiságul szolgáljon e hivatalos iskolai pecsét. P. H. Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdacosai a gyógyszerárakban egy dobozzal 70 kraj. kaphatók, figyelni kell a rajta levő fehér keresztire vörös mezőben, s Brandt Rich. névalírására.

HAZÁNK és a FŐVÁROS

— Az új budai királyi palota építésére a király már valószínűleg május elején adja ki a rendelkezést. Ybl Miklós műépítész tervét, ki a belső berendezésre vonatkozólag európai tanulmányokat tett s megsemmélté a tragikus véget ért Il. Lajos bajor király

tündéri fényű kastélyait is, a király elfogadta s jóvá is hagyta. Az udvar mult havi itt időzése alkalmával ugyanis a királyi első fődudvarmester, Hohenlohe herceg két ízben is magához kéréte Yblt, megnézte a tervet és kiliatásba helyezte, hogy a király részéről az építés megkezdésére az utasítás közel jövőben és pedig ez évi május hónap várható. Ápril végén néhány hétre a király Budapestre érkezik, s Ybl a tervet újra a király elé fogja terjesztetni.

— Egy kitűnő fővárosi polgár, Weisz Bernát Ferencz hunyt el husvét szombatján Budapestben 88 éves korában. Haláláról egyik fővárosi lap jegyzi meg, a küvelkezőket: Ilyen városatyákat nem szül minden évtized. Mint szegény kereskedőinas kezdte élet pályáját. 1800-ban született Lugoson s 1838-ban került a fővárosba, hol 1861-ig, mint okos tőkegyűjtő élt, szerepelve már a társadalmi életben is. Legkiválóbb mozzanata életének e korszakból, hogy a kereskedelmi bank igazgatóságába lépett s majd 1848-ban osztálytanácsos volt Kossuth mellett a pénzügyminiszteriumban. Igen tekintélyes vagyona tett szert s leterve a kereskedői pályáról, a hatvanas években egész nyugodtan szentelhetette életét a közügyeknek. A eslekedetek marandóbbak a szónál. A sok kérdés, a sok indítvány, a sok takarékosági intelem, mind emléken maradnak ugyan egy ideig, — de Weisz Bernát Ferencz, mint önjelölt gazdagja, befolyásossá lett polgár emléket a fővárosnak az árvaházak, szeretházak, iskolai takarékpénztárak fogják csak estendőig fenntartani. — Béke poraira!

— Szenzációs öngyilkosság híre jött Bajáról. Egy szombati jelentés szerint ugyanis Ivánovic Pál dr. a bájai szabadszűrt párt vezére, a közelét kiváló férfi, szíven lötte magát. Az esemény nagy igaztóságot kellett a városban, mert az öngyilkos orvos előkelő, vagyonos és népszerű ember volt. Az elhunyt Drescher polgármester apósa volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen, valószínűleg gyogyíthatatlan betegség. Ivánovic Pál egyike volt Baocamegye legnépszerűbb embereinek, kit a fővárosban is széles körben ismertek, s így váratlan öngyilkossága nemcsak Baján, hanem mindenütt megdöbbenést fog okozni. Édes apja volt Drescher Ivánovic urnáczek, kinek neve a bácsamegyei jótékony- és nőipari mozgalmakról országoszte ismeretes.

— Rövid hírek. A király londoni utjáról elterjedt hír, a mely szerint a király ö felsége legközelebb Londonba fogna utazni, — amint Récsből jelentik — minden tényleges alapot nélkülöz. — Ezor forintot küldött Szatmár város polgármesteréhez Simor primás, hogy ott a hol a segély legelőször szüksege mutatkozott, a küldött segélyt vállalkultóssággal nélkül használja fel a szenvedők javára. — Károly Tivadar herceg újszülött fia vasárnap kereszteltetik meg Tegernseeben: keresztatyja Ferencz Jozsef király lesz! a kis herceg is a Ferencz király nevet kapja. A király Lipót herceg fogja helyettesíteni a keresztelési szertartásban.

Károlyi Viktor gróf öngyilkossága.

— Április 3.

Az „Aradi Közlöny“ a fővárosi lapokat megelőzőleg már tegnap jelentette egyik távirata után Károlyi Viktor gróf öngyilkosságát. A hír nagy megdöbbenést keltett Aradon is, de főleg Budapesten, hol az első hír terjedt el, még pedig abban az alakban, hogy Károlyi Viktor gróf páribajban esett el. Így a kombinációk egész raja kelt szárnyra, de később tudalóv lett, hogy a gróf ölete fonalat bírtokán, a fohérmegyei Csurgón szakadt meg, s ellenfele gyanant, feltűnő egybehangzással. Gyurky Abraham grófot, Nógrád megye főispánját, az ország leghíresebb pisztolylovjót jelölte ki a fama. Ez így származhatott, hogy nyílt titok, hogy a két fúr — nejeiket illetőleg — minő vívonyban volt egymással.

Ez csak pusztá kombináció és a valóság az, hogy Károlyi Viktor gr. vasárnap a hajnali órákban eszorgó kastélyában öngyilkossá lett. A gróf az egész telet bírtokán töltte nagy visszavonultságban s csak néha rándult fel egy-két napra a fővárosba. Legutoljára hat hét előtt fordult meg Budapestre s azóta nem mozdult ki Csurgóról. Egyetlen vendége Gyurky Abrahamé, szül. Orosy Sarolta báróné volt, ki a háztartást vezette. A gróf már a télen többször panaszkodott heves főfájásokról s buskomorra vált. Gyakran szóba hozta a közeli háborút, a mikor a kastélyból kórházra fognak csinálni. Februárban más járt Kétly dr. egyetemi tanár a fővárosból s konstaltá, hogy erősen meg van hűlve s vesebajja kirozta. Allapota azonban nem volt oly természetű, hogy komoly aggodalmakat keltethet volna. Meg is nyugtatta a grótot, ki ez időben vig kedélyű levelet intézett jogtanácsosához, Körmeny dr. budapesti ügyvédhez.

A legutolsó nap eseményeit fátrol borítja A kastélybeliek köréből csak anny szivárgott ki, hogy a gróf szombaton este együtt vacsorázott Gyurky grófnéval, annak a fiával, Gyurky Viktor gróffal és a házi nevelővel. Vacsora után bevonult a kastély földszintjén levő dolgozószobájába, melyből a házszoba nyílik s onnan többé ki nem jött.

Vasárnap délelőtt hiába vártak reggelire. Déltájban agzódni kezdtek s a gróf vadászka kopogtatott a dolgozó szoba ajtaján. Se nezz, se válassz nem hallatszott. Ekkor már bajt sejtve, engedélyt kértek Gyurky grófnétól, hogy az ajtó befeszítsessék.

A látvány, mely eljött árult, valóban megdöbbenést volt. A gróf karosszékében ült hátrahajolva, keztyis balkezeben kétesítő linkaster pukszál, mely huszonnégyes töltenyvel volt ellátva. Az egyik tölcsér hiányzott s a tálaló se a gróf bomlokán megjelölte a helyet, a havá a golyó behatólt. Jobb szeme felett tört magának utat s a koponyacsontot szétzörve, áthatott az agyveldő. Harom méter magasban fúródott a

falba, mely a plafonnal együtt tele volt fröcskédező véres agyvelővel.

A gróf mellett találtak kedvező kutyáját, mely azonban este óta dolgozó szobában. Az iróasztalon a végrendelet hevert egy másik levelel együtt.

A falubeli orvos, kit azonnal elhívták a kastélyba, megállapította, hogy a halál vasárnap hajnalban következett be, a székesfehérvári törvényszék által kiküldött bizottság pedig minden kétséget kizárólag konstataálta, hogy öngyilkosság esete forog fenn.

A kastélyra hova tömegesen tödült a falubeli népesség, még vasárnap, a székesfehérvári megyeháza pedig hétfőn felbuztatta a fekete zászlót. A gróf özvegyasszonya a szomorú esetről azonnali értesítette a Károlyi család tagjait és az öngyilkos gróf nejét szül. Orosz Mária bárónőt, ki leányával az időszerűt vezénél Zselénzky Róbert gróf országgyűlési képviselőnek aradmegyéi, újaradi bíróknak tartózkodik. Gyűrki Ábrám grófnő fiával együtt a kastélyt haladéktalanul elhagyta és a fővárosba utazott.

A családtagok közül Károlyi Gyula, István és Tibor grófok még vasárnap este megérkeztek Csurgóra és intézkedtek a temetés iránt, melyet a 4-én fog végezni egy bulapesti temetőz vállalt. A holtestt beemelés után elszállítják Nagy-Károly mellé, a kaplonyi családi sírboltba.

Károlyi Viktor gróf — mint a Postai Hírlap jelentik 1839. február 17-én született Budapecsten, tehát csak az imént töltötte be 49-ik évét. Mint Károlyi György második fia, örökös volt a csurgói és sörédi uradalmakból álló hitbizományoknak, mely évenként körülbelül kétszáz ezer forintot jövedelmez.

A család feje tudvaleg Károlyi Gyula gróf, a még élőtestvérek: Tibor, István és Gábor grófok, továbbá gr. Dessewffy, szül. Károlyi Pálma.

A közéletnek alig van ága, hol a Károlyi család ne szerepelne, Gyula gróf, ki több szülösként az szerepelt a parlamentben, jelenleg a város kerestés és az iró segélyegylet elnöke, a jockeyklub igazgatója, a földhitelintézet és az első magyar általános biztosítótársaság igazgatója tagja.

Tibor gróf kiváló szerepet játszott az 1866-iki porosz háborúban, mint Klapka hadsegéde a magyar legióban, később pedig irodalmilag működött s elnöke lett a képzőművészeti társaságnak, majd az Adria tengeri hajózási társaságnak. István gróf, a legfiatalabb a négy testvér közt, szintén tevékeny részt vett a közélet mozgalmában és mint a sz. társaság elnöke sok hasznos lépést tett a magyar nemzetiség érdekében.

Egyedül Viktor gróf nem foglalkozott soha sem politikával, sem irodalommal, sem művészettel. Megelégedett azdal, hogy a czenus alapján tagja a főrendiháznak, a melynek ülésére azonban nem járt el.

Csak a gazdálkodásnak és vadászszereplésnek élte. Olykor nagyobb utakat tett külföldre, főleg Angliában. A hatvanas évek elején nőt vette Orosz Mária bárónőt, kitől három leánya: Klára, Gina és Margit született. A legidősebb Károly Klára, Zselé és Károly Róbert grófok a neje. Hazasága első évében Nagy-Károlyban lakott s csak később költözött Csurgóra.

Károlyi Viktor gróf körülbelül 10 év óta különvált a felesétől, ki állandóan Budapecsten tartózkodik, az illő-út és pipa-utca sarkán levő palotájában. A viruló szépségű grófnő az idej farsang alatt leányával töb nyilvános főuri mulatságon megjelenik, a jogász-bálon pedig a lady patronesse tisztét teljesíti. Gina és Margit komtaszék s a bálzó arisztokrácia színe javának kíséretében.

Ha a gróf bejött a fővárosba, mindig bátyjának, Gyula grófnak palotájába szállott meg. Leányai itt látogattak meg. Neijével egyáltalán nem érintkezett.

A főúri társaságok ritkán látták körkben, csak a nagy vadászatok alkalmával, 1872-ben az a balást érte, hogy kocsijáról le bukott és lábát törte. Jóllehet ebből teljesen kiépült, mindig tartott atól, hogy ismét eltöri lábát. Legszivesebben bátyjával és Nádasdy Ferencz gróffal járt vadászni. A vadászaton kívül nagy kedvét találta a szakszemléseken, s konyhájára nemcsak a legnagyobb gondot fordítja, de egyes díneken az általa készített pástétomokat talál ták fel.

Mint mondják, az utóbbi időkben már valóságos üldözési mánia is jelentkezett nála, még inkább megzavarva amagy is beteges, tulizgékony lelkiületét.

Végrendeletében gróf Gyűrki Ábrámnek 330.000 frt készpénzt, nejeének 20.000 frt évi járadékot hagyott. Vagyoná többi részét leányai öröklék. A hitbizomány Károlyi Gyula grófra, illetőleg annak elsőszülött fiára száll.

Színház.

— április 3.

Zilahy Gyula az aradi színház új bonvivántja, ma este zajos siker mellett mutatta be magát a közönségnek, mint a „Delila” Carnioloi lovagja. Zilahy a nő k fölénye az elegáns megjelenés, szalonias könnyedség a játékban, és mozdulataiban kifogástalan garderobe-ra való töltés és finoman részletes szavazás, jóelő urias — de nem affektált — hanghordozással.

Ennél többet a közönség sem kíván egy bonvivánt-tól és így Zilahy nagyon tetszett, a mit megjelenésor felhangzó taps is előre jelzett. Az előadás szívnemlön állott. Mindenesetre kíváncsian várjuk Zilahy további fellépéit, hogy tehetségét színpadon való momentumokban is ismerhessük.

A „vörös kereszt egylet” színházi előadása. Az „Aradmegyei és aradvárosi vörös kereszt-egylet” választmányának rendezése mellett pénteken, szombaton és vasárnap, vagyis április hó 6., 7. és 8-án, 3 egy-másutáni napon, mükedvelők közreműködésé Eelleti jótékony célú előadás tartatik.

Ez alkalommal színe kerülnek: A fal tövében. Vigjáték I felvonásban. Irta: Najac Emil; továbbá: A bokréta. Magánjelent. Irta: Dreyfus, Végül: A bálkirálynő. Vigjáték I felvonásban. Irta: Berczik Árpád. Ezeket megelőzőleg és a vigjátékok közt: A rózsabokréta. Nagy mozgó némafénykép. Személyesítve harminczet mükedvelő ur-hölgy által. A négy évszak. Ábrázolva negyven mükedvelő ur-hölgy és ur által. A t u n d é r k e r t. Ábrázolva harminzhat mükedvelő ur-hölgy által. Felvonások közt Buja Sándor és Zólyomi Jenő urak magánékekkel fognak közreműködni. Bővebbet a szinlapok. Jegyek a rendkívüli előadásokra várhatóak a színházi pénztárnál, Somolik Lőrincznél.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— Az „Ország-Világ” husvéti száma egész sorát közli az érdekes közleményeknek és művészi illusztrációknak a jutalomképgyanánt Guido Reni híres festményének, az „Ecco homo”-nak fénynyomatú másolatát adja. Igen sikerült Gyárfás Jenő illusztrációi Dobreni költeményéhez, s érdekesek gr. V. P. vázlatrajzai saját afrikabeli ut-leírásához. E számban harmadik kép — és ezek közleményei van a régi és modern képek kiállításából s ezuttal a Meissner-terem, az aquarellek és a különféle kiállítók termékből van bemutatva egy részlet. A lap egyéb közleményei közt megemlítjük Beudec Elek, a szerkesztő „Tartozás a hitet” című fantasztikus történetét, Abelino humorizóját („Tudósítók a vetések állásáról”), Lindau Pál „Lolo” című regényét. Percei Béla életrajzát (arszékpep), Lévy husvéti költeményét, Székely Huszár hűi tárczáját stb. A képek közt még kiváló Rubens „Köj fel László!” című festményének művészi reprodukciója. — Előfizetési feltételek: január-decemberre 10 frt, január-juniusra 5 frt, július-szeptemberre 2 frt 50 kr. július-decemberre 5 frt. Az „Egyéltértes”-rel együtt egész évre 28 frt, fél évre 14 frt, negyed-évre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kezekeméti utóza 5. száma.

— Világ árvája. Ez a czime a Faragó Gyula dr. érdekes kiállítású füzeteinek, melyben egy szomorú és égető társadalmi kérdés fejtegetése jelent meg. A gyermek nagy halandóságáról, főképp pedig azokról a gyermekokról szól, kik házaságon kívül születnek s kiknek legnagyobb része el is vész. Megdöbbentő példákat szolgáltatnak erre névre a szüléseti intézetek. Az itt született gyermekek rendszeren a halál mártaléai. A budapesti szüléseti kóroda kimutatása szerint 1876—81-ig terjedő öt év alatt született 2244 gyermekből (az élve szülötteket számítva) meghalt 1588., tehát több mint 70 százalék. Dr. Faragó kimutatja, a külföldi műveltebb államokból vett adatokkal, hogy hazánk, mely nagy kidzedelemmel emelkedik a műveltebb államok sorába, az elhagyott gyermekekről mostoha gondoskodik, mostohaabban, mint Oroszország. Felveti a lelenozhazák kérdését is, megismereti azokat az intézkedéseket, melyeket más államok tesznek az elhagyott gyermekek megmentésére. A statisztikai adatokat véve alapul, Faragó azt hiszi, hogy a lelenozhazákban Magyarországon az első évben 5000 gyermek ápolásáról kellene gondoskodni, aztán a halandóságot leszámítva és az éventéki emelkedést hozzá vetve, ugy hiszi, hogy a 12-ik évben 39.375 lenne a lelenozhazák száma. Ez az országnak 2 millió frt költségbe kerülne. Franciaországban csak Szajna-megye (Páris városával együtt) 35—40.000 gyermeket tart el kiadást milliárd franknyi kiadással. Nalunk ily kiadásra gondolni sem lehet a defizitnek tengerének partján. Faragó tehát országos egyesületi közvárvázás alapítása mellett emeli fel szavát. Ez a szegény anyákat is segítené. Az egyesület anyagi eszközei a helygymnáziumban gyűmölösöző Sándor István-féle lelenozzalap (200.000 frt.), a Vésosy és neje által e célra tett hagyomány (100.000 frt.), a budapesti első gyermek menhely-egylet vagyon (200.000), továbbá a hasonzeira gyűjtött kisebb alapok, pl. az Ambró János dr. által Pozsonyban gyűjtött összeg (2.500 frt.), az országgyűlés által megszavazott segély (évi 150.000 e nélkedve 1.000.000 frt.), a törvényhatóságok és városok segélye, adományok és a tagok befizetési stb. A központi egyesület Budapecsten a főkegyeleték és miniszterium kiküldöttéből alakulna a helygymnázium elnökele alatt. Egyelőre öt főök egylet lenne alapítandó: Budapecsten, Kolozsvárt, Szegeden, Pozsonyban és Nagy-Váradon, a hol t. i. szülöthazák vannak. A szegény szülöthazák csekély jelentőségű. Építtesenek lehetőleg egyszerű, czélszerű és megfelelő nagyságu lelenozhazák a szülöthazák közelében. A közvárvázásoknak maguknak vezetőse pedig a szülöthazákkal legyen egybekötve. Az égető kérdés megoldásánál az anyagi segélyt az állam és a társadalom nyújtja; az államnak az eljárás elvekre befolyása legyen, de a részletes kivitel lehetőleg a társadalomé és nem a hivatalos közegé legyen. A kint nevelt gyermekek ellenőrzését a társadalom és a szélesebb közkör megyei hatóságok együttesen végezzék. Csakis a társadalom igazán emberbaráti elemei képesek az erkölcsi segélyt megadni és megmenyelni, az elhagyott gyermekek és a családja közti viszonyt helyre állítani, szükség esetén a szülöket nevelőszülökek pótolni és a gyermek életére, nevelésére és jövőjére áldásos befolyást gyakorolni. Nem csekély lenne a hatás is a nép erkölcsösségére és gondolkodásmódjára, ha látná, hogy az ügybuzgó mükedvelő tagok mily önfeláldozón viselik gondját az elhagyott gyermekeknek, s mi által helyes táplálási és nevelési mód-szívárogná at a néphe, tehát a nép elhanyagolt gyermekeinek sorsa is javulna. Faragó hűvel és meggyőző adatokkal szólal fel, hogy a fájó kérdést napirendre hozza. Javaslatát pedig részletesen is kidolgozta. Bár csak minél többen olvassák azok közül, a kiket a kezdeményezés megillet. A füzet Károlyi Sándor grófnak van ajánlva. Ara 60 kr.

REGÉNY-CSARNOK.

Szerelmes Mefistó.

— Regény egy kötetben. —

Irta: Silyom Andor

XIV. (41. Folyt.)

Mondhatatlanul szeretett s a küzdés, a folytonos munka csak kis időre hallgattaták el szívét az ész előtt, mert a mikor beborult az est s a fáradt, toródott ember nyugalmra tért, akkor megjelentek lelke előtt azok az édes fájó képek, a melyekből szabadulni nem tudott, a kis szoba beépült suttogó árnyakkal, az emlékek beszéltek, az álmok meglevénedtek s a szerelmes szív lázas dobogásával nyit meg a fájó képek előtt és hallgatta az emlékek szomorú beszédét.

A kiüntései tünneplét dében nagy bankett követé, melyen résztvettek a kormánybiztos, a vele jótt urak s a gyarmat tehetősebb polgárai csaknem mindnyájan. Itt aztán újra lelkesen ünneplétek a fiatal orvost, a ki most majd egy másik meg-szenvedő gyarmatot fog felkereni, hogy ott folytassa áldásos mükedését.

Miklós meg volt hatva szíve mélyég ama ragaskodás láttára, a melylyel a gyarmat lakói őt nem akarták maguk közli eleresztetni. — Hogy ők majd eltartják fényesen egész életén át, nem lesz gondja semmi, vágya be lesz töltve mind... Megtesznek ők mindent, csak maradjon itt, hogy a halájukat lerohassák... Hogyne, mikor mindeniküknek egy olyan értékes ajándékot adott, a minő az élet... Hanem azért Miklós ment.

Ment újra tovább, messzebbre. Mikor a kormánybiztossal és társaságával a hajóra lépett, mozsárlóvesek bucsuztatták el.

Aztán még utoljára oda lépett egy öreg pór, a kit utoljára gyógyított meg a veszedelmes betegségéből.

Levette főveget s a szellő szabadon játszott ősz fűrével. Reszkető hangon bucsuzott el: — Adjon az ég önnek igazi boldogságot.

Miklós fájdalmasan nézett rá, Hiszen éppen ez hiányzott olyan nagyon.

XV.

Az utolsó felvonás.

Sztrü zöld függönyök takarták el az ablakokat, nehogy a tereget napsgár be-surrannva, falra vetett árnyékvál bántsa a beteg leány szemeit. A kórház kapuja előtt magas szalmazéret fogta fel az arra robozó kocskis zaját. A virágok elitütek ez ablakból s azóta valahol a folyosó egyik zugában hervadnak ők is... Hiszen az a kéz a melyik olyan gondosan locsolgatta, ápolgatta őket, nagyon elgyöngült... A kis kanári a harmadik szobába szánuzve szinté már el is felejtett dalolni. Hiszen kinek daloljon! Busan hajlja le fejcskéjét s a ki tud olvasni a madárka szeméből, láthatja, hogy ez is busul a busulókál... Az a fehér, piros szalagos czímez, a melylyel máskor tréfásan játszott rá Janka a kis madárra most bekécsen, kuporodik össze a kaitt alatt s fejét két első lába közé huzva bänkodik csendesén.

A szobában, folyosón mindenki lassan nesztelenül lépked, az ajtókat vigyázva, csendesen nyitja, csukja, s jaj annak a ki megfélekedve, egy hangos szót mer mondan... De hisz olyan óvatos és olyan szomorú mindenki ebben az egész házban! Suttogva beszél a szolganép még az udvaron is és a betegek maguk, mintha már alig törődnének a saját bajjukkal s a belépő orvos előtt nem a maguk fájdalmit panaszolják, hanem felve és szánuozva kérdik, hogy hogy aludt az a legkedvesebb... az a legnagyobb beteg.

Hiszen Jankát imádták itt mindenki, Az ő mosolya volt ebben a komor épületben a napsugár az ő nyájas, csengő hangja a madárdal... Es most egyszerre elhalványult a napsugár és elnémult a madárdal.

A kis Janka haloványan feküdt fehér ágyn.

Arca megfoglyott s telt karjai már egészen vékonyak. Az az eleven tűz eltűnt a szeméből s helyét elfoglalta az a beteges révedező fény, a melyikből a lélek beszédet már olyan nehéz megérteni.

Az ablak előtt áll Endrei s homlokát a hideg üveghez szorítva lehunyt szemekkel próbál egy darabig nem gondolkozni, hogy meg ne ölje az a szünni nem akaró fény, aggódo gondolat. Három hét óta folyton virrasztott az ápolónékkal leánya ágya mellett s tanuja, nem, részese volt a beteg minden fájdalmanak, szenvedésének.

Kinzó egy betegség a forró laz, mely nemcsak a betegét, de környezetét is megviseli. Minden pillanat uj tünettel jisz... a gyöngyöz veríték a homlokon, az a két égő tüzrósa a halvány arcok közepén, a sziv lázas siető dobogása... a kifáradt ajkak líhegése... az az érthetetlen össze-vissza beszéd, oh milyen borzasztó ezt nézni, hallani. Aztan elcsendesül a beteg s kabultságában ugy fekszik, mint egy halott. A tüzrózsák eltűntek, az ajk néma és össze van zárva, a sziv mintha megszünt volna dobogni, a nyugvó beteg nem ismer meg senkit, nem hallja s hozzászólt s nem tudja felnyitni lecsukódó szemét... Ez meg borzasztóbb... Mert a ki ezt látja, elszoruló szívvvel gondol arra, hogy hát ha ez a szem majd örökre le lesz csukva, hátha ezek az ajkak nem nyílnak meg többé és ez a lehangyatlott kéz nem mozdul s ugy marad örökre hidegen, élettelenül...

Aztán mulnak a csendes órák és kezdődik újra a laz, a szenvedés.

Endrei már nem volt többé a komoly orvos, csak az aggódo, bänkódo apa. Egyetlen mindene, a multnak minden emléke, a jövőnek minden reménye, élete boldogsága, czélfja, öröme ott feküdt hetek óta kínosan szenvedve...

Három orvos is járt még a beteghez. (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Szülödtési tanfolyam Ménéson.

A szülödtörök urak szíves figyelmébe ajánlva. A ménési m. kir. vizezellér-képezde igazgatóságától vett értesítés szerint a hó 7. 8. és 9-ik napján, Ménéson a vizezellér-iskola helyiségében, a szülö fés ojtását tárgyzó előadás fog tartatni.

Tekintettel a Hegyaljánkat oly érdekenyen sujtó philloxera-vészre, ezen tanfolyamot mint a jelzett rész ellen való védekezés egyik lényeges módjának elajátítására szolgáló alkalmat, a t. szülödtörök közönség szíves figyelmébe ajánlom és felkérem, hogy az ojtási művelet elajátítása céljából ezen tanfolyamot mind maguk a szülödtörök urak minél nagyobb számban meglátogassák, mind pedig arra vizezelléreiket elküldeni szíveskedjenek.

Megjegyzem, miszerint az előadás mindennap reggel 8 órakor elméleti magyarázatokkal kezdődik s aztán tér át a gyakorlati kézfogások bemutatására.

Aradon, 1888. évi április hó 3.

Marschall Lejos dr.

Arad az. kir. város közgazdasági előadója.

„Victoria” takaré- és hitelegylet mint részvénytársaság. (Aradon, Deák-Ferencz-utca 8. sz. régi adóhivatalhelyiség) forgalmi kimutatása 1888. évi márczius hórol

Részvénytörke. Alladék mult hó végével... frt 52374.— E. hóban beliztetett... frt 6018.— Alladék f. hó végével... frt 58392.—

Betétek. Alladék mult hó végével... frt 54460.85 Betétek f. hóban... frt 8473.71

Visszaizetett betétek f. hóban frt 438.— Alladék f. hó végével... frt 62496.56

Váltótárca. Alladék mult hó végével... frt 79088.54

Beizárt f. hóban... frt 27389.54

Tárcaálladék f. hó végével frt 93498.89

Előlegezés értékpapirokra. Alladék mult hó végével... frt 25300.—

Alladék f. hó végével... frt 200.—

Előlegezés f. hóban... frt 680.—

Alladék f. hó végével... frt 850.—

Pénztárforgalom. Pénztár készlet mult hó végével frt 65700.06

Bevételek f. hóban... frt 43729.32

Kiadások f. hóban... frt 44540.74

Pénztár maradvány f. hó végével frt 5758.64

Arad, 1888. márczius hó 31-én.

Forgalmi kimutatása az aradi első takarékpénztárnak 1888. márczius hóra.

Betételek. Alladék mult hóban frt 4092812.—

Betételek február hóban... frt 230782.60

Visszaizetett betételek e hóban frt 209167.38

Alladék e hó végén frt 4114427.93

Leszámitolás. Tárcaállomány mult hóban... frt 932380.75

Beizárt e hóban... frt 293137.84

Tárcaálladék e hó végén... frt 913078.53

Előlegezés értékpapirokra. Raktárállomány mult hóban... frt 140299.—

Beváltott e hóban... frt 366.20

Raktárálladék e hó végén... frt 1463.56

Előlegezés és zálogházi tárgyakra. Raktárállomány mult hóban frt 91093.—

Beváltott e hóban frt 21691.—

Raktárálladék e hó végén... frt 91745.—

Előlegezés és zálogházi tárgyakra. Alladék mult hóban... frt 216188.13

Bevételek e hóban... frt 9860.—

Törlesztett e hóban... frt 11450.—

Alladék e hó végén... frt 2160278.13

Pénztárforgalom. Pénztárkészlet mult hóban... frt 5830138

Bevételek e hóban... frt 629247.48

vett természetesen, vagyis a friss szőlő erje dése után nyert borok fognak a bor ványa alá esni, minde a egyéb és bármily összetétel borok pedig — legyenek azok törkölyből, vagy apró szőlőből előállított borok, vagy vizez és szeszszel, avagy csupa szeszszel vegyített természetesen borok, vagy végli teljesen mesterséges bor összetételek — mes tereségek boroknak fognak tekintetni és összetételeknek a legnagyobb várn alá eső alkarrészhébe képest a szesz tarifa szerint fog-nak kezelteni.

A közös vasutak államosítása. A közös vasutak közül az első magyar-gácsországi és a magyar nyugati vasutnak állomiasításáról keingő híreket mi is regisztráltuk. Mint most jelentik, a tárgyalások az első jegyzékváltás stadiumát nem haladták meg s lehet, hogy a közös vasutak államosításának nehéz kérdése még sokáig függőben marad. A jelen ügy megindítása a magyar közlekedési miniszter részéről történt, ki a magyar-gácsországi államosítását, a seguesztracionális törvény alapján, legelőbb is szóba hozza. Erre válaszolt az osztrák kormány, mely a közös vasutak államosításai elveinek meglátározását és a magyar nyugati vasut megosztását indítványozta. Ennél a tárgyalások tovább nem haladtak. S még csak azt említjük meg, hogy a nyugati vasut, az osztrák kormánynak előterjesztésé tesz esut magánüzeme érdekében.

A magyar államvasutak 13-ik heti bevételének kimutatása: 1888. márczius 25—31: utasok száma 98,409, árúk 117,110 tonna, bevétel 559,645 frt, 1887. hasonló szakában 540,085 frt, ez idén több 19,560 frtal; 1888. jan. 1—márcz. 31: utasok száma 1,368,674, árúk 1,586,075 tonna, bevétel 7,635,446 frt, 1887. hasonló szakán 7,613,927 frt, ez idén több 21,619 frtal

Szecs-üzlet. (Április 3.) (B.) Készaru nagyban 25,50—25,75 kiesinyben 26,25, hordó nélkül per 1100 lit

Budapesti gabonatöze. (Április 3.)

Sürgős ajánlatok, gyenge vételkedv, az árak valamivel olcsóbbak. Buza tavaszra 6.93—6.94, zab tavaszra 5.07—5.08, zab öszre 5.28—5.29, buza öszre 7.28—7.29, káposzta-repeze 10.26—10.33, kukoriceza május—juniusra 6.38 6.39, kukoriceza július—augusztusra 6.19—6.20.

Hivatalos árfolyam. a budapesti ár- és érték tőzsdén 1888. évi április hó 3-án.

Magyar aranyjárdék 4. sz. 96.60
magyar papírjárdék 5. 84.26
magyar vasuti kölcsön 249.—
magyar keleti vasuti Államkötvény 1. kib. 94.50
magyar keleti vasuti Államkötvény 2. kib. 128.50
magyar keleti vasuti Államkötvény 3. kib. 109.50
magyar földterhermentési kötvény 104.—
magyar földterhermentési kötv. záradék 104.—
Temes-bánati földterhermentési kötvény 104.—
Temes-bánati földterhermentési kötv. zár. 104.—
Erdélyi földterhermentési kötvény 104.—
Magyar szőlődekmaváltási kötvény 91.—
Magyar nyaromény-sorsjegy-kölcsön 123.—
Tiszazsábalzóási és szegedi sorsjegy 124.50
Osztrák járadék papírban 77.25
Osztrák járadék ostlyban 79.25
Osztrák járadék aranyban 110.25
1860-iki osztrák Államsorsjegy 132.—
Osztrák-magyar bankrésztvény 860.—
Magyar hitelbankrésztvény 270.—
Osztrák hitelintézeti résztvény 270.—
Cs. és kir. arany 5.98
20 frankos arany (Napoleon) 10.92
Német birodalmi márka 62.20
London 126.60
20 markos arany 12.48

IDEGEK NEVSORA.

(Április 8.)
Fehérkereszti szőlő. Kardos N. mérnök, Bpest.
Spitzer N. Kohn Frigyes, kereskedő, Bécs. Sachs J. kereskedő, Bécs. Ludwig V. kereskedő, Hamburg. Unterreiner R. magánzó, Gracacz.
Náder szőlő. Lászlóffy N. birtokos, Kunagota, Szélesán N. kapitány, B. Csaba. Tóth József, joggyakorló, Makó. Pollák Alfréd, keres. Szeged.
Aranyországi szőlő Gyulai Andor, magánzó, Simánd.

Magyar Színész- és Aradvárosi színház

Folyt. az 170. 6. kiadástól 19 szám

Szerda, 1888. április 4-én:

A falusiak.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban.

Személyek. Ötvárné, Erzeget — — — — — Gönczvárné Etelka.

Irmay, leány — — — — — Kalmár Piroksa.

János, apóca — — — — — Szabó An. al.

Halmay — — — — — Somló Sándor

Gróf Erődy Zoltán — — — — — Zilahy Gyula

Holnap, esütörtökön, bérletfolyamian:

Szép Holnap.

Operette három felvonásban

Felelős szerkesztő: HINDY ÁRPÁD.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Aprilis 3-án.

Pénz		Áru		Pénz		II.		Záloglevelek.			
M. kir. aranyj. adóment. 48	96 90	97 30	Magy. orsz. bank részvény-társaság	272 26	278 76	Pesti közuti vaspálya	390	392	M. földhitelint. papírtérték 58	101	101 60
M. v. papíraradéj adóment. 58	83 10	83 40	Osztrák hitelintézet	870	876	Pesti közuti vasp. élvezet-jegyek	360	210	" " " " " 48	100	100 63
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 58	149	150	Osztr.-magyar bank	8155	66	Budapesti III. ker. takarék.	396	—	" " " " " 48	94 50	94 74
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	149	150	I. magyar bank	680	682	Nrszágos központi	629	478	" " " " " 58	130 50	— 43
M. 1869. kel. v. á. kötv. (ela.) adóment. 58	95 50	96 50	Pesti keresk. bank	200	205	Pesti hazai első	029	7400	" jelzálogbank 58	102 75	103
M. 1873. kel. ár. v. ez. (ela.) adóment. 58	123 50	123 50	Bécsi bizt. társulat	198	200	Egyesült Budapest fővárosi takp.	7300	468	" " " " " 58	101	103 64
M. 1876. kel. aranyban (ela.) adóment. 58	112 25	113	Bécsi élet- a jár. bizt. társ.	2820	2830	Magyar ált. takarékp. részvény .	465	93	Kisbirt. orsz. földh. int. 58	102 40	101 34
M. kir. nyereséj. kölcsön 100 frt	123	123 50	Első magy. általános bizt. társ.	68	69	Magyar ált. takarékp. részvény .	150	65	Osztr.-magyar bank o. é. 58	100 20	102 32
M. kir. nyereséj. kölcsön 50 frt drbja	122 50	123	Foncieri pesti bizt. társ.	208	210	Alagut	32	152	" " " " " 48	99 20	202 26
Tiszai és szegedi kölcsön 48	123	123 50	Magyar-francia bizt. társ.	190	800	Általános waggon kölcs. társaság	150	65	" " " " " 48	99	38
M. k. földm. kötvények 58	103	104	Pannonia vész. társ.	428	436	"Franklin"-társulat	63	197	Pesti keresk. bank 68	102	40 64
" " " " " 1867. zárad. 58	103 50	104 59	Concordia malom	950	670	Ganz és társa vasón. és gépgyár	192	760	" " " " " 58	101	—
M. k. földm. kötvények temesi 58	103 50	104 50	Első budapesti malom	220	221	Gesohwindt-féle eszesszár	755	340	" " " " " 58	101	— 66
" " " " " 1867. zárad. 58	103 50	104 50	Erzsébet malom	510	506	Gyapim. és biz. I. magyar	339	265	Albina tak. és hitelint. 68	101	760 64
M. k. földm. kötvények horvátors. 58	103 50	104 50	Hengermalom	233	236	Kereak, épülete	260	—	Elsőségek.		
M. k. földm. kötvények erdélyi 58	103 50	104 50	Luzia malom	348	360	Könyvnyomda „Athenaeum”	700	528	Budapesti lánchíd 58	104	604 66
" " " " " erdélyi jelz. urb. vk. (100 frt 58)	97	99	Molnárók és sltők malma	730	740	Pesti	1120	1150	Loyd- és tőzde-épület 68	99 50	603 79
MSódezsavált. kötv. (100 frt) 58	100	101	Pannonia malom	110	—	Nemzetközi waggon-kölcsön-részvény-társaság	63	366	M. sz. k. orsz. vörös-kereszt soraj.	11 52	640
Pzayl. tos kölcsön 1870. évből 68	106 50	107 50	Viktoria malom	173	174	Pesti építő-társaság	93	6627	Osztrák vörös-kereszt-egylot	17 24	143 46
" " " " " 1871. évből 68	107 55	108 50	„Adria” m. tengeri hajóz. részv. t.	170	172	Rimamurány-szigetárj. vasutvtra.	155	3054	Pénznekem.		
Laoscsa-ti fty. 1880. kölcsön 68	102	104 50	Álföld-fihmei vasut 58	160	161	Salgótarjáni közszénb.	140	6979	Cs.-kir. arany (vert)	5 94	678 37
Magy. lt. hitelbank	104	102 50	Báttaszék domb.-zakany vasut 58	177	178	Schlik-féle vasó. és gépgyár	—	466	Cs.-kir. arany (kör)	5 94	46 60
Magy. v. jelz. bil. II. kib. in. elismv.	274 25	274 40	Déli vasut 58	—	—	Schlik-féle vasó. és gépgy. II. kib	740	464	Osztrák magyar 8 frtos arany	10 02	236 90
Magy. lez. és pénzváltó	86 75	82	Eszakkeleti vasut 58	—	—	Serlözde első magyar	287	673	20 fraokos arany	10 02	644
			Erdélyi vasut 58	—	—	Sertészbizlaló	109	660	Osztrák és magyar ezüst	—	407
			Győr-sopron-ebenfurti vasut 58	749	141	Sósenti kőbánya	102	—	Német. birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	62 24	600 46
			Kassa-oderbergi vasut 48	160	161	Spodum- és osontisztogár	160	674	Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	62 30	—
			Magyar galicziái vasut 38	—	—	Szálloda-részvény-társaság	102	—	Amsterdam 100 hollandi frtért	50 14	50 64
			M. ny. v. (sz.-győr-gráci vasut 38	226 50	226	Téglá- és mészégető ujlaki	225	230	Páris 100 frankért	50 10	50 64
			Osztrák áll. mvasut 38	—	—	Tótok dohányrészvény	103 50	104	Svájci pénzücsnk 100 frankért	126 70	760 34
			Pécs-barcsi vasut 38	—	—	Gőztéglagyár kőbányai szelvi, nélk.			London 10 font sterlingért		
			Tiszavidéki vasut 38	—	—	M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 4 sz.					
			Osztr. dunagőzhajózási társ. 38	339	342						

Kasnyik Lajos Arad.

Van szerencsém a helyi, valamint vidéki t. cz. közönséget és épület vállalkozó urakat értesíteni, hogy mindennemű

üvegezést

közönséges és belga táblaüveggel a lehető legjutányosabb áron lelkiismeretesen és pontosan eszközök.

Együttal szives figyelmébe ajánlom dusan felszerelt

üveg, porcellán, tükör és diszmüraktáromat

és maradok becses pártfogását kérve

Tisztelettel 186.—I.—1.

KASNYIK LAJOS

Szabadságtér 9.

SPITZER JAKAB ÉS FIA

a magyar koronához

ARAD, Sabadságtér 2. sz. saját ház.

Ajánlják

a tavasszi és nyári időnyre

a legdivatosabb árukkal dusan felszerelt raktárakat, úgy mint

bel- és külföldi férfi ruhaszövetek,

perlivienne-, dosking- és gyapjuszövetekben, katonai és hivatali egyenruhákhoz és templomi zászlókhöz való szövetek

Vásznak, chiffonok és asztalneműek, továbbá butor- és matraczkelmék a legolcsóbb áron.

Nagy választék mindennemű szőnyegekben.

Megrendelések öntönyökre és livrékre elfogadotnak és a legjobb munkaerők által legolcsóbb áron eszközöltetnek.

132.887. tlvk. 197 I—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar királyi kincstár végrehajtatónak Togyar Ursz Szimlan ignessi lakos végrehajtást szenvedő elleni 124 frt 45 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az arverést elrendelte, minnek folytán a butyini királyi jbróság kerületében fekvő s az Ignessi községi 24. tjkvban A. I. I. sor és 48. hrsz. a. foglalt beltelekre 160 frtban, továbbá 2., 3., 4., 5. sor és 174. 225/a. 266. és 312. hrsz. a. ingatlanoknak Togyar Ursz Todor nevű álló fele részére 148 frt 50 krban megállapított kikialtási árban külön-külön 1888. évi évi ápril hó 19-ik napján délelött 10 óraker Ignessi község házában megtartandó nyilvános arverésen követező feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.

1. Ha a megállapított kikialtási áron felül ígért nem tétetik az árve relendő ingatlan a kikialtási áron alól is el fog adatni.

2. Arverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Borosjenőn, a kir. jbróság telekkönyvi hatóság 1887. Május 6.

Rácskay,
kir. albiró.

521888. tlvk. szám. 196 I—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A kijenői kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. kincstár végrehajtatónak Bogye Györgye és társal végrehajtást szenvedő elleni 72 frt 51 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében (a kijenői kir. járásbírósg) területén levő Arad megyében fekvő az otlaki 959. sz. tjkban Bogye Vergye Anna nevére felvett A. I. I. I. latt 625/a. hrsz. a. 2 hold 289 □-ölet levő ingatlanra az arverést 490 frtban ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi ápril hó 27-ik napján délelött 11 óraker Otlaka község házában megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladotni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 %-át nagysis 49 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kijenőn, 1888. évi január hó 10. napján.

A kijenői kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Lázár Zoárd,
kir. albiró.

443—4641/1888.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Arad szab. kir. város 1887. évre vonatkozó zárszámadása és vagyoni leltára a város cselekvő és vagyoni állásáról készített számvető jelentése, az anyagszámadási kivonat, egy a tanács jelentése az 1886. XXI. t. cz. 17. §-ának b. pontja értelmében folyó évi március hó 27-ik napjától kezdve a tanácssteremben közszemlére kitve van, szabadságában állván azokat minden adózónak megtekinteni és azokra észrevételeit az idézett törvény alapján a folyó évi ápril hó 11-ik napján tartandó városi közgyűlést megelőzőleg öt nappal a tanácshoz beterjesztetni.

Arad, 1888. március 19.

A városi tanács.

4920IV. 1888.

Hirdetmény.

A közadók kezeléséről szóló 1883. évi VXIV t. cz. 11. §-a értelmében a f. 1888. évre kivetett föld, adó I. II. és IV. oszt. kereseti adó, tőkekamat adó. általános jövedelmi pótdadó: továbbá az 1887/88-ban épült vagy adó tárgygyá lett házakra 1888., 1889. évek tartamára való érvényvel kivetett házber- adóra vonatkozó kivetési lasjtromok azon célból tétetnek a városi adóügyi osztály 2. számú helyiségében március hó 28-án kezdődő 8 napi közszemlérei miszerint azokat bárki megtekinthetvén, úgy a saját, mint a más adózóra kivetett adók elleni kifogásaikat a hivatott t. cz. 16 § illetve 18. § értelmében, azon adózók, kik a kifogásolt adónemmel már az előző évben is megrovattak, a lasjtromok közszemlére tetele napjától; azon adózók pedig, kik a kifogásolt adóösszeget es évben először rovattak meg, ezen adónak adókönyvecskéjükbe történt előírása napjától is számított 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz címzett blyegtelen kérvényben, mely ha I. II. oszt. kereseti adó, föld-, házbér- és pótdadó kivetés ellen irányul, a polgármesteri hivatalban (Hofbauer Lajos th. főjegyző hivatali helyiségében); — ha tőkekamat vagy IV. oszt. kereseti adó ellen a kir. adófelügyelőséghez nyújtandó be: előterjeszthessék, miről azzal értesítettik az adóköteles község, miszerint az elősorolt adónemmelbe sérelmes kivetés ellen ezennel kiltzott kérelmezési határidőn túl beadandó kérvények a 73911—1884. sz. pénzügyminiszeri rendelet értelmében tárgyalatlanul fognak visszadatni.

Arad, 1888. március hó 26-án.

A városi tanács.

Értesítés.

Többek felkérésére, a helyben csakis általam készített valódi

Graham-kenyeret

ujjól süttetem.

A nagyérdemű közönség kényelmére e kitűnő minőségű, valódi Graham-kenyér nemcsak üzletben, hanem Elias Armin és Hödl és Lázár urak kereskedésében is kapható.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség tudomására hozni szerencsém van, ajánlom magamat további nagybecsű pártfogásáha.

Teljes tisztelettel
Klein Ignác,
süttő, Karolina-utca saját házában.
195 I—3

16735/C. II. szám. 11

Hirdetmény.

F. évi március hó 13-án a magyar délnyugatorosz határ forgalomban 1887. évi szeptember hó 1-től érvényes közzétett díjazásához az I. pótlék lép hatályba, mely az orosz-délnyugati vasutak ügynökségei által a határállomásokon eszközölt elvámolási módokat címzén felszámítandó illetékek új státuszot tartalmazza.

Ezen pótlék a magyar királyi államvasutak díjazási osztályában, nemkülönb az többi rézes vasutaknál kapható.

Budapest, 1888. március hó 22-én.

M. kir. államvasutak, egyszersmind a rézes vasutak nevében is.

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-éle könyvnyomda Aradon.